

Expunere de Motive

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru ratificarea Acordului de împrumut (Cea de-a doua finanțare programatică pentru politici de dezvoltare pentru creștere verde și incluzivă) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 17 iulie 2023

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

2.2 Descrierea situației actuale

Prin Memorandumul nr. 727305/2022, Guvernul și Președintele României au aprobat, printre altele, negocierea și semnarea acordului de împrumut aferent primei finanțări programatice pentru politici de dezvoltare pentru creștere verde și incluzivă dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD), precum și acordul de principiu pentru contractarea celui de-al doilea împrumut pentru politici de dezvoltare (DPL2), în valoare de 500 mil. USD echivalent.

Prima finanțare pentru politici de dezvoltare pentru creștere verde și incluzivă, în valoare de 600 mil. EUR a fost ratificat prin Legea nr. 312/2022 și a fost disponibilizat de către finanțator în cursul lunii decembrie 2022.

Pe parcursul pregătirii împrumutului DPL 2, Banca și-a exprimat disponibilitatea de a majora suma împrumutului DPL2, până la 650 mil. USD (echivalent), propunere acceptată de partea română, având în vedere nevoile actuale de finanțare.

Prin Memorandumului nr. 726834/16.05.2023, Guvernul și Președintele României au aprobat negocierea și semnarea acordului de împrumut aferent celei de-a doua finanțare programatică pentru politici de dezvoltare pentru creștere verde și incluzivă dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD), în valoare de 650 mil. USD echivalent.

Potrivit specificului, împrumuturile de tip DPL reprezintă atât o sursă avantajoasă de finanțare a deficitului bugetului de stat și/sau de refinanțare a datoriei publice guvernamentale, cât și un instrument care sprijină implementarea unor măsuri de reformă menite să asigure sustenabilitate fiscal-bugetară.

Contractarea acestora este condiționată de:

- adoptarea unor acțiuni de reformă, care se convin cu finanțatorul și care trebuie îndeplinite anterior demarării negocierii; și
- menținerea unui cadru de politici macro-economice corespunzător.

2.3 Schimbări preconizate

În baza aprobării Guvernului și a Președintelui României¹, la data de 17 iulie 2023, a fost semnat la București, Acordul de împrumut dintre România și BIRD, aferent celei de-a doua

¹ Potrivit Memorandumului nr. 726834/16.05.2023

finanțări programatice pentru politici de dezvoltare pentru creștere verde și incluzivă (DPL2), în valoare de 591,9 mil. EUR².

Matricea de acțiuni aferentă DPL 2 a fost convenită între părți, cu ocazia contractării DPL 1 și a fost actualizată pe parcursul pregătirii și negocierii împrumutului. Aceasta cuprinde în principal acțiuni asociate reformelor urmărite în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență, precum și gestionării actualei crize umanitare, fiind grupate pe doi piloni, după cum urmează:

- consolidarea incluziunii și administrării fiscale, care include acțiuni în principal în domeniul cum sunt: eficientizarea cheltuielilor, reforma fiscală, acțiuni de răspuns la criza umanitară, măsuri de protecție a persoanelor vulnerabile; și
- susținerea decarbonizării și rezilienței climatice, care include în principal acțiuni în domeniul cum sunt: energia regenerabilă, creșterea eficienței energetice a clădirilor și domeniul păduri.

Acțiunile aferente împrumutului DPL 2, astfel cum sunt evidențiate în Anexa nr. 1 la Acordul de împrumut, au fost convenite cu ministerele de resort și/sau entitățile implicate și au fost îndeplinite de partea română anterior negocierii, potrivit specificului acestui instrument de finanțare.

Sumele împrumutului vor fi utilizate pe măsura necesităților de finanțare a deficitului bugetului de stat și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare.

Termenii financiari aferenți împrumutului DPL2, luând în considerare politica de cost actuală a finanțatorului, sunt:

- o maturitate de 12 ani, din care 5 ani perioadă de grație, rambursarea urmând a fi realizată în rate egale semestriale, după perioada de grație (perioada de rambursare fiind 2028-2035);
- rata de dobândă: dobândă variabilă (bazată pe rata EURIBOR la 6 luni) plus marja variabilă a băncii³, cu posibilitatea conversiei ulterioare potrivit politicii băncii;
- datele de plată: semestrial, și anume la data de 15 aprilie și 15 octombrie ale fiecărui an;
- pentru a facilita gestionarea prudentă a datoriei generată de împrumut, se poate recurge la conversia parțială sau totală a împrumutului tras atât din perspectiva valutei, prin posibilitatea conversiei acesteia, cât și din perspectiva tipului de dobândă, prin posibilitatea conversiei dobânzii, potrivit politicii standard a finanțatorului.

Conform politicii sale de cost, Banca percepe un comision inițial în valoare de 0,25% aplicat la suma împrumutului, plătit în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a Acordului sau anterior efectuării tragerii din împrumut, oricare dintre acestea intervine prima, precum și un comision de angajament de 0,25% p.a. aplicat la suma netrasă din împrumut, plătit semestrial.

Plata serviciului datoriei publice aferent împrumuturilor, respectiv rambursarea capitalului, achitarea dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente împrumuturilor se asigură conform legislației în vigoare privind datoria publică, prin mecanismul aferent finanțărilor rambursabile contractate de Guvernul României, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat, refinanțării și rambursării anticipate a datoriei publice guvernamentale.

² Reprezintă echivalentul în euro al sumei de 650 mil.USD, calculat conform politicii finanțatorului

³ Cota indicativă actuală a marjei fiind 0,54%

2.4 Alte informații *)

Natura juridică a Acordului de împrumut dintre România și BIRD, semnat la București la 17 iulie 2023, este de tratat internațional, fiind aplicabile prevederile Legii nr. 590/2003 privind tratatele, în special prevederile articolului 19 alin.(1) lit.a) la aceasta, care impun ratificarea tratatelor la nivel de stat oricare ar fi domeniul de reglementare al acestora.

Totodată, acordul de împrumut fiind o finanțare rambursabilă contractată de la un organism financiar internațional care este destinat finanțării deficitului bugetului de stat este necesară aprobarea sa prin lege, în conformitate cu prevederile articolului 4, alin.5) al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare.

Conform prevederilor Acordului de împrumut, termenul de intrare în vigoare a acestuia astfel cum a fost convenit cu BIRD, este de 180 de zile de la data semnării acordului. În acest context, pentru a permite respectarea angajamentelor asumate față de finanțator în ceea ce privește intrarea în vigoare a Acordului și totodată pentru a asigura posibilitatea accesării sumelor împrumutului în cursul anului 2023, având în vedere nevoile actuale de finanțare ale bugetului, propunem adoptarea prezentului proiect de lege în procedură de urgență.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

3.3 Impact asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4 Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

3.5 Impactul asupra mediului de afaceri

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

3.9 Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri. *)**

Împrumutul va fi utilizat pentru finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice guvernamentale.

Impactul asupra cheltuielilor bugetului de stat este generat de plata serviciului datoriei publice asociat împrumutului, respectiv plata dobânzilor și a comisioanelor aferente.

Cu toate acestea, din punct de vedere al termenilor și condițiilor financiare, împrumutul acordat de BIRD este competitiv și mai flexibil decât celelalte instrumente alternative de finanțare existente pe piața de capital, contribuind la limitarea costurilor aferente datoriei publice. Acesta reprezintă astfel o sursă de finanțare a deficitului bugetului de stat și de refinanțare a datoriei publice guvernamentale avantajoasă în comparație cu alte instrumente de finanțare de pe piață. După cum este menționat și în Secțiunea 2.3 de mai sus, împrumutul este acordat pe o perioadă de 12 ani de la data contractării și la o dobândă bazată pe o rata EURIBOR la 6 luni plus marja variabilă a băncii, a cărei cotație indicativă actuală este de cca. 0,54%.

Având în vedere un calendar estimativ al tragerilor în cadrul împrumutului, impactul estimativ asupra cheltuielilor bugetului de stat pentru perioada 2023 - 2027 este după cum urmează:

-în mii lei						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
	2023	2024	2025	2026	2027	
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora) (venituri provenind din asistența financiară nermbursabilă acordată de BIRD prin acordul menționat mai sus)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						

a) buget de stat						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
Buget de stat - Serviciul datoriei publice	7309,9	104432,2	110815,5	121221,12	124251,6	93806,1
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat	-7309,9	-104432,2	-110815,5	-121221,1	-124251,6	-93806,1
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
<p>4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:</p> <p>a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;</p> <p>b) declarația conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară</p>						
4.8 Alte informații						

Secțiunea a 5 a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

- 5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
- 5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
- 5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).
 - 5.3.1 Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE
 - 5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE
- 5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
- 5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
- 5.6 Alte informații

Secțiunea a 6 - a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

- 6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
- 6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Inițierea actului normativ este rezultatul încheierii unui acord cu o instituție financiară internațională, actul normativ aprobând acordul de împrumut, potrivit prevederilor legislației române în vigoare. Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003, republicată, privind transparența decizională, proiectul de lege fiind publicat pentru transparență pe pagina web a Ministerului Finanțelor.
- 6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
- 6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
- 6.5 Informații privind avizarea de către:
 - a) Consiliul Legislativ - este necesar avizul Consiliului Legislativ
 - b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
 - c) Consiliul Economic și Social
 - d) Consiliul Concurenței
 - e) Curtea de Conturi
- 6.6 Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualele impacturi asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003, republicată, privind transparența decizională.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Punerea în aplicare a prezentului act normativ se asigură de către Ministerul Finanțelor.

8.2 Alte informații

Având în vedere cele de mai sus și în conformitate cu prevederile alineatului (3) al articolului 76 din Constituția României, republicată, propunem adoptarea, în procedură de urgență, a proiectului de Lege pentru ratificarea Acordului de împrumut (Cea de-a doua finanțare programatică pentru politici de dezvoltare pentru creștere verde și incluzivă) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București, la 17 iulie 2023.

Marcel-Ioan BOLOȘ

Ministrul Finanțelor

Avizăm favorabil

Marian NEACȘU
Viceprim-ministru

Marian-Cătălin PREDOIU
Viceprim-ministru
Ministrul Afacerilor Interne

Luminița-Teodora ODOBESCU
Ministrul Afacerilor Externe

Alina-Ștefania GORGHIU
Ministrul Justiției